

KLUB POSLANIKA DEMOKRATSKI FRONT - PZP SKUPŠTINA CRNE GORE
Podgorica, 15. decembar 2021. godine

PRIMLJENO:	15. 12. 2021. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	26-1/21-5/5
VEZA:	
EPA:	284 XXII
SKRAĆENICA:	PRILOG:

SKUPŠTINA CRNA GORA
n/r Aleksu Bečiću, predsjedniku

Na osnovu člana 148 Poslovnika Skupštine Crne Gore na Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o gimnaziji podnosim sljedeći amandman:

AMANDMAN 1

Član 1 se mijenja i glasi:

“Član 56 se mijenja i glasi:

Nastavnici su dužni da, u okviru četrdesetočasovne radne nedelje, izvode nastavu (norma časova) i to:

- 1) iz crnogorskog ili maternjeg jezika – 16 časova
- 2) iz fizike i matematike – 17 časova
- 3) iz stranog jezika – 18 časova
- 4) iz predmeta čija nastava iziskuje pripremanje i izvođenje eksperimenata, izradu, pregled i ocjenjivanje zadataka, programa i projekata za sve učenike jednog odjeljenja – 18 časova
- 5) iz predmeta za čiju nastavu je neophodno i obavezno pripremiti, pregledati i ocjenjivati projekte, programe i druge zadatke, različite za svakog učenika – 18 časova
- 6) iz ostalih predmeta teorijske nastave – 18 časova
Čas iz predmeta čija nastava se realizuje u specijalističkim gimnazijama na višim nivou (član 17, stav 9) vrednuje kao 1,5 časova.

Čas iz predmeta čija nastava se izvodi u specijalističkoj dvojezičnoj gimnaziji na stranom jeziku vrednuje kao 1.5 časova.

Nastavnici su, radi postizanja boljeg uspjeha u savladavanju obrazovnih programa dužni da, pored norme časova utvrđene stavom 1 ovog člana, ostvare još dva časa

neposrednog rada sa učenicima, a raspored preostalog radnog vremena, u okviru četrdesetočasovne radne nedelje, određuje se statutom gimnazije."

Obrazloženje

Norma nastavnog predmeta crnogorski jezik ili maternji jezik je uvijek bila za 10% niža od normi teorijskih nastavnih predmeta, a na račun povećanog obima posla koji se dominantno vezuje za pripremanje i pregledanje pismenih zadataka,

- Sedmični fond časova za učenike iz ovog nastavnog predmeta u gimnaziji iznosi 4 časa, pa je nemoguće zakonito formirati nastavničku normu od 18 sedmičnih časova.
- Nastavnici koji realizuju časove iz ovog nastavnog predmeta, po prirodi svoje vokacije, u svakoj od ustanova dodatno su značajno opterećeniji u odnosu na nastavnike drugih nastavnih predmeta realizacijom brojnih vannastavnih aktivnosti (školski časopisi, priprema priredbi i slično), a što je u gimnazijama visokoprисutan oblik rada sa učenicima
- Predložena norma nastavnog predmeta matematika i fizika je rezultat činjenice da je ona uvijek bila za 5% niža od normi teorijskih nastavnih predmeta, a na račun povećanog obima posla koji se dominantno vezuje za pripremanje i pregledanje pismenih zadataka;
- Takođe, u gimnazijama Crne Gore, sem u odjeljenjima opšte gimnazije, nastava se izvodi i u odjeljenjima specijalističkih gimnazija. Smatrala sam neophodnim kako bi se očuvala ideja koja nije nova i koja bi se, kao što se to već jednom desilo, mogla ponovo ugasiti ako joj se kroz jasnu legislativu ne posveti adekvatna pažnja. Naime, koncept specijalističkih gimnazija je već postojao u Crnoj Gori u periodu od 1994. do 2003. godine, a obnovljen je 2016. godine upisom prve generacije matematičke, filološke i dvojezične gimnazije. Trenutno se u Crnoj Gori, u sva četiri razreda gimnazije, nastava izvodi u ukupno 5 odjeljenja matematičke gimnazije, 4 odjeljenja filološke gimnazije i 12 odjeljenja dvojezične gimnazije (najmanje 30% nastavnih sadržaja realizuje na engleskom jeziku). U narednom periodu, iz brojnih razloga, ovaj broj se ne može bitno mijenjati.

U cilju isticanja specifičnosti nastave u specijalističkim odjeljenjima, u važeći Zakon o gimnaziji ugrađen je član 17, stav 9, koji jasno je naznačava da se nastavni predmeti, čak i kada nose isti naziv, mogu izučavati sa različitim zahtijevanim nivoom ishoda učenja (*"Nastavni predmeti mogu se izučavati na standardnom i višem nivou, u skladu sa obrazovnim programom"*).

Zakon je ostao nedorečen po pitanju normiranja ovog vida nastave, uz obrazloženje da će se posebno normiranje urediti internim aktom resornog ministarstva, kao što je to bila praksa i u periodu od 1997. do 2003. godine. Nažalost, to se nije desilo. U naznačenom periodu je veliki dio nastavnih sadržaja realizovan od strane

univerzitetskih profesora, koji su bili angažovani ugovorima o djelu, ali su dio nastave izvodili i nastavnici koji su bili angažovani kroz stalni radni odnos, uz posebno normiranje dijela nastave iz uskospecijalističkih nastavnih predmeta.

Uzevši u obzir sve nastavne predmete u svim trenutno postojećim odjeljenjima u Crnoj Gori kod kojih se nastava ili realizuje na višem nivou (matematička i filološka gimnazija) ili na stranom jeziku (dvojezična gimnazija), praksu iz Regiona, praksu koja je bila zastupljena i u Crnoj Gori u periodu od 1997. do 2003. Godine, da složenost gradiva i visokozahitjevna strukturu učenika iziskuju poseban vid priprema i visok nivo ishoda učenja, te da se poseban vid zahtjeva odnosi i na pripremu učenika za takmičenja, shodno njihovoj dominantno prisutnoj namjeri da školovanje nastave na prestižnim svjetskim univerzitetima, posebne uslove koje moraju ispuniti nastavnici koji se angažuju za realizaciju nastave na stranom jeziku, realnu mogućnost da se specijalističke gimnazije opet ugase zbog nemotivisanosti nastavnika da ulažu značajan dodatni trud i rad bez adekvatne nagrade. Želim istaći da vrednovanje jednog nastavnog časa kao 1,5 časova ne bi dodatno opteretilo Budžet (radi se o ukupno ne više od 7 novih normi) i obezbijedilo bi opstanak specijalističkih gimnazija.

Poslanica

dr BranĀka Bošnjak

